

مشورسیاست خارجه جمهوری اسلامه ایران

مقتبس از فرمایشات امام خامنه‌ای در دیدار مسئولان وزارت امور خارجه وسفرای جمهوری اسلامه ایران بامعظم له چهارشنبه ۲۲ مرداد ۱۳۹۳

ردیف	موضوع	شاخصی
۱	اهمیت کار دیپلماسی	یک دیپلماسی هوشمندانه و فعال می‌تواند دستاوردهای بسیار مهم سیاسی، اقتصادی، انسانی و اجتماعی به همراه بیاورد که با هیچ حرکتی از جمله جنگ‌های پرهزینه و پرخطر نیز حاصل نمی‌شود و این واقعیت نشان‌دهندهٔ وزن و جایگاه دستگاه دیپلماسی در مجموعه مدیریت یک کشور است. امام خامنه‌ای رویدادهای چندین سال اخیر در منطقه را نشان‌دهنده‌ی واقعیت یاد شده خواندند و خاطرنشان کردند: قدرت‌هایی تلاش کردند با زور و اسلحه منافع خود را تأمین کنند که ناکام ماندند اما کسانی با ظرافت، هوشمندی و تحرک، توانستند منافع خود را به‌خوبی تأمین کنند. اگر در مقطع فعلی دستگاه دیپلماسی بتواند حضور فعال، هوشمندانه و مقتدرانه داشته باشد، جایگاه و استحکام جمهوری اسلامی در چندین ده سال آینده و در نظم جدید جهانی به عنوان جایگاهی برجسته تثبیت می‌شود وگرنه، در جهان پیش رو، از موقعیت لازم برخوردار نخواهیم بود. دوران فعلی، دوران گذر به یک نظم جدید جهانی است؛ در کنار بازیگران سنتی، بازیگران جدیدی در آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین وارد عرصه شده اند و در تلاشند جایگاه خود را در نظم جدید پیش رو، تثبیت کنند.
۲	شروط و لوازم یک دیپلماسی موفق	۱- ضرورت تعیین دقیق و صریح هدف‌ها : برخی اهداف آرمان‌های بزرگ و ملی هستند، برخی راهبردی و منطقه‌ای به شمار می‌روند و بعضی دیگر مقطعی و موضعی هستند که این اهداف در همه‌ی سطوح باید دقیقاً مشخص باشد <p>الف- «به کرسی نشاندن منطق مسئولان جمهوری اسلامی»؛یعنی مردم‌سالاری دینی</p> <p>- اهداف و سیاست‌های کلانی که باید به طور دائم مد نظر سیاست خارجی باشد:</p> <p>ب- برجسته کردن ویژگی‌ها و ممیزات دیپلماسی ایرانی در جهان</p> <p>- «دیپلماسی ایرانی» شامل =></p> <p>ب/۱- پایبندی به موازین شرع در رفتارهای فردی و اجتماعی و در محافل دیپلماتیک، و نترسیدن از هیبت و تشر قدرتهای بزرگ از جمله آمریکا، ویژگی خاص دیپلماسی ایرانی است و باید مورد توجه جدی باشد.</p> <p>ب/۲- «دفاع صریح، قاطع و واقعی از مظلوم»</p> <p>ب/۳- «مخالفت جدی با نظام سلطه»</p> <p>ب/۴- «تأمین منافع ملی»: از اهداف مشترک همه دستگاه‌های دیپلماسی جهان است</p> <p>ب/۵- «حفظ سرمایه‌ی ملی»: در دیپلماسی ایرانی، علاوه بر تلاش برای تأمین منافع ملی، «حفظ سرمایه‌ی ملی»، بسیار مهم است؛چرا که اگر سرمایه‌ی ملی از دست برود دستگاه دیپلماسی بدون پشتوانه می‌شود و منافع ملی نیز قابل تأمین نخواهد بود.</p> <p>« برخی عناصر سرمایه‌ی ملی» شامل =></p> <p>- «هویت ملی، اسلامی، انقلابی و تاریخی»؛</p> <p>- استقلال برآمده از انقلاب اسلامی؛</p> <p>- دین؛</p> <p>- ملت مؤمن؛</p> <p>- جوانان انقلابی،</p> <p>- سخن قاطع در مقابل زیاده‌خواهان،</p> <p>- دانشمندان،</p> <p>- نخبگان و</p> <p>- فعالیتهای علمی</p>
	۲- سازماندهی مناسب : با نگاه به اهداف و با توجه به قابلیت‌ها	
	۳- برخورداری از عناصر با صلاحیت	صلاحیت‌های دیپلماتیک» شامل عناصری همچون : <p>الف- «هوش دیپلماتیک»: پیش بینی اهداف و حرکات طرف های مقابل در مذاکرات و تعاملات و برنامه ریزی و و حرکات خود را با توجه به آن‌ها، برنامه‌ریزی و عملیاتی کردن</p> <p>ب- «مهارت دیپلماتیک»: به معنی استفاده به‌موقع و به‌جا از انعطاف و اقتدار ؛ معنای دیگر این ویژگی نرزش قهرمانانه است؛ مهارت دیپلماتیک عبارتست از : «انعطاف در جای لازم» و «نفوذ ناپذیری در مواقع ضروری»</p> <p>- نرزش قهرمانانه برخلاف برخی تفاسیر، معنای واضحی دارد که نمونه‌ی آن در مسابقه‌ی کشتی نمایان است؛ در این مسابقه که هدف آن شکست دادن حریف است اگر کسی قدرت داشته باشد اما انعطاف لازم را در جای خود به کار نگیرد قطعاً شکست می‌خورد اما اگر انعطاف و قدرت را به موقع مورد استفاده قرار دهد پشت حریف را به خاک می‌نشانند.</p>
	۴- پایبندی صادقانه و عمیق به اهداف: اگر کسی بدون ایمان و باور عمیق به اهداف، در عرصه‌ی دیپلماسی فعال باشد قطعاً نمی‌تواند موفق شود.	
	۵- تحرک فراوان و بی‌وقفه : تحرک بالا لازمه‌ی لاینفک دیپلماسی است و باید مورد توجه جدی قرار داشته باشد.	
	۶- شکار فرصت‌ها و استفاده صحیح از آنها : تحولات منطقه‌ای و جهانی، بسیار سریع است لذا باید : ۱- بطور آنی، آنها را رصد کرد؛ ۲- با تحرک بالا، هر حادثه و رویدادی را بلافاصله تحلیل کرد؛ ۳- با درک نسبت آن با اهداف و آرمان‌ها، موضع خود را در قبال آن مشخص نمود.	
۳	تعامل با جهان /مذاکره، تعامل و رابطه با آمریکا	الف- اسرائیل : تعامل با رژیم صهیونیستی موضوعاً منتفی است. <p>- رابطه با آمریکا و مذاکره با این کشور به جز در موارد خاصی برای جمهوری اسلامی نه تنها هیچ نفعی ندارد بلکه ضرر هم دارد و کدام عاقلی است که دنبال کار بی‌منفعت برود؟! </p> <p>- عده‌ای اینچور وانمود می‌کردند که اگر با آمریکایی‌ها دور میز مذاکره بنشینیم بسیاری از مشکلات حل می‌شود، البته ما می‌دانستیم اینچور نیست اما قضایای یک سال اخیر برای چندمین بار این واقعیت را اثبات کرد.</p> <p>- در گذشته میان مسئولان ما و مسئولان آمریکا هیچ ارتباطی نبود اما در یک سال اخیر بخاطر مسائل حساس هسته‌ای و تجربه‌ای که مطرح شد انجام بشود، بنا شد مسئولان تا سطح وزارت خارجه تماس‌ها، نشست‌ها و مذاکراتی داشته باشند اما از این ارتباطات نه تنها فایده‌ای عاید نشد بلکه لحن آمریکایی‌ها تندتر و اهانت‌آمیزتر شد و توقعات طلبکارانه‌ی بیشتری را در جلسات مذاکرات و در تریبون‌های عمومی بیان کردند.</p> <p>- آمریکایی‌ها نه تنها دشمنی‌ها را کم نکردند بلکه تحریم‌ها را هم افزایش دادند! البته می‌گویند این تحریم‌ها، جدید نیست اما در واقع جدید است و مذاکره در زمینه‌ی تحریم هم، فایده‌ای نداشته است.</p> <p>- این، یک تجربه‌ی ذیقیمت دیگر برای همه بود که متوجه شویم نشست و برخاست و حرف زدن با آمریکایی‌ها، مطلقاً تأثیری در کم کردن دشمنی آنها ندارد و بدون فایده است.</p> <p>مذاکره با آمریکایی ما را در افکار عمومی ملت‌ها و دولت‌ها به تذبذب متهم می‌کند و غربی‌ها با تبلیغات عظیم خودشان، جمهوری اسلامی را دچار انفعال و دوگانگی جلوه می‌دهند. ایشان همچنین ضرر دیگر نشست و برخاست با آمریکا را ایجاد زمینه برای طرح توقعات جدید از سوی آنها دانستند.</p> <p>- در مجموع معلوم شد مذاکره برخلاف تصورات برخی‌ها، به هیچ چیز کمک نمی‌کند.</p> <p>- تا وقتی وضع کنونی یعنی دشمنی آمریکا و اظهارات خصمانه دولت و کنگره آمریکا درباره ایران ادامه دارد تعامل با آنها نیز هیچ وجهی ندارد.</p>
۴	حوادث غزه و فلسطین	افزایش نفرت ملتها از آمریکا به خاطر هم‌دستی با جنایات صهیونیست‌ها ؛- هیچ کس در دنیا نیست که آمریکایی‌ها را از مشارکت با جنایات و نسل‌کشی رژیم «غاصب، گرگ صفت، قاتل، کافر و ظالم صهیونیست» در غزه مبرا بداند، بنابراین آمریکایی‌ها اکنون در موضع ضعف بیشتری قرار دارند. <p>- منطق فلسطینی‌ها در قضیه‌ی آتش‌بس درست است. آنها می‌گویند قبول آتش‌بس به معنای این است که رژیم خون‌خوار و درنده‌ی صهیونیست هر فاجعه‌ای خواست بیافریند و بعد بدون هیچ تاوانی، اوضاع به روز قبل از حمله یعنی محاصره‌ی شدید و ادامه فشارها برگردد.</p> <p>- همان‌گونه که فلسطینی‌ها می‌گویند، برای این همه جنایت، باید تاوانی وجود داشته باشد که پایان محاصره‌ی غزه است و هیچ انسان منصفی نمی‌تواند این خواسته‌ی بر حق را نفی کند.</p>
۵	حوادث عراق	- ان‌شاءالله با تعیین نخست‌وزیر جدید عراق، گره کارها باز و دولت تشکیل می‌شود تا بتواند کار کند و به کسانی که قصد فتنه در عراق داشته و دارند درس خوبی بدهد.